

BVS – BWDA – BVDA - ... historiek van een vereniging in ontwikkeling

In 1989 vonden een aantal milieubewuste West-Vlaamse stortuibaters dat zij hun expertise en kennis moesten kunnen delen. Zij richtten de vzw Beroepsvereniging van Vlaamse Stortuibaters (B.V.S.) op.

Sedert de oprichting van de OVAM in 1981 was er een specifieke, strenge, wetgeving op de exploitatie van stortplaatsen tot stand gekomen. Voorheen bestond er enkel een vage reglementering betreffende de "vuilnisbelten" in het Algemeen Reglement betreffende de Arbeidsbescherming (het ARAB).

Maar vanaf 15 mei 1983 wijzigde de wetgeving drastisch. Na een overgangperiode van één jaar diende elke stortuibater vanaf 15 mei 1983 te werken volgens de bepalingen van een specifiek uitvoeringsbesluit op het Afvalstoffendecreet.

De wijzigingen in de wetgeving waren drastisch en vroegen grote aanpassingen van de exploitanten.

De strengere reglementering was een gevolg van een snel wijzigende maatschappelijke perceptie van het leefmilieu.

De gouden jaren zestig en zeventig hadden het leefmilieu ernstig aangetast. Rapporten zoals dat van de Club van Rome toonden voor het eerst aan dat onze natuurlijke grondstoffen en energie eindig zijn. Onze omgeving verloederde zeer vlug. De welvaart dreigde tot stand te komen ten koste van ons welzijn. Eén en ander diende gereguleerd te worden.

Een zeer visueel aanwezig hinder waren daarbij de stortplaatsen. In 1982 waren er alleen reeds in West-Vlaanderen meer dan honderd gekende stortplaatsen.

Samen met enkele schandalen betreffende stortplaatsen (Mellery, Lekkerkerk, ...) was dit voldoende om de jonge administratie OVAM één van de strengste milieuwetgevingen in Europa betreffende de exploitatie van stortplaatsen te laten opstellen.

De malafide stortplaatsexploitanten en zij die het gewoon niet te nauw namen met het leefmilieu moesten er uit. De bonafide exploitanten bleken echter problemen te ondervinden om hun métier nog aanvaardbaar te maken. De slinger sloeg te ver uit naar de andere richting. Een stortexploitant werd automatisch een "stortbaron" en al even automatisch verdacht van gigantisch geldgewin, via gesjoemel en zonder enig respect voor mens of milieu. De reeds zeer strenge wetgeving werd verder om de haverklap gewijzigd en verder verstrengd. Een tendens die overigens nog steeds doorgaat. Rechtsonzekerheid en soms regelrechte ambtelijke willekeur werden het lot van de stortplaatsexploitant.

Stortplaatsen bleven nagewezen worden met de vinger door de diverse administraties en politici. Deze laatsten konden zich in de jaren negentig als milieubewust profileren door streng op te treden tegen stortplaatsen, door de sluiting van een gedeelte ervan of zelfs van allemaal te beloven.

Ondertussen werden de stortplaatsen de melkkoe inzake "milieuheffingen". Deze heffingen die regulerend zouden moeten zijn, zijn inmiddels verworpen tot regelrechte belastingen waarbij de overheid de stortplaatsexploitant zelfs inschakelt als de inningsdienst.

Tegen deze achtergrond hebben zich in 1989 een aantal West-Vlaamse stortuibaters verenigd in de beroepsvereniging B.V.S. Pogingen om effectief alle Vlaamse stortuibaters te verenigen mislukten echter. De vereniging bleef beperkt tot de West-Vlaamse stortuibaters.

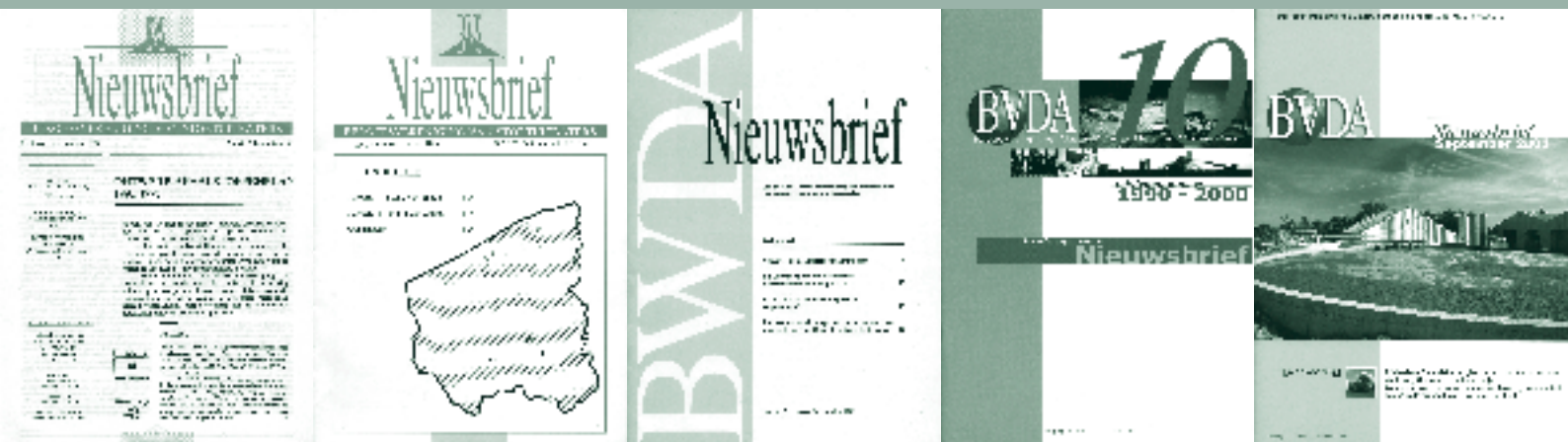
Naast een viertal vergaderingen per jaar werden de activiteiten en de expertise van de vereniging vooral via de halfjaarlijkse Nieuwsbrief ter kennis gebracht aan de leden, overheidsinstellingen en belangstellenden.

Het eerste grote thema waarrond de vereniging gewerkt heeft, is de gewestelijke en gemeentelijke milieuheffing op het storten van afvalstoffen. In het bijzonder werden kritische kanttekeningen geplaatst bij de forse stijgingen en de inningsmodaliteiten die door de overheid zoals reeds gezegd volledig aan de stortuibaters werd opgedragen.

De inwerkingtreding van het Vlarem I op 1 september 1991, en enige tijd daarna van het Vlarem II zorgde initieel voor heel wat interpretatieproblemen (onder meer door een gewijzigde terminologie). Nochtans was het van meet af aan duidelijk dat die nieuwe regelgeving belangrijke gevolgen zou hebben voor de stortuibaters. Het uitvoeringsbesluit op de stortplaatsen werd immers overgenomen in het Vlarem.

De vereniging vond het dan ook meer dan noodzakelijk om de operationalisering van dichtbij te volgen en waar nodig verheldering te brengen naar de leden toe. De snel opeenvolgende wijzigingen aan Vlarem I en II zijn overigens een blijvend thema van de vereniging gebleven. Zo zijn recent nog de rubrieken 60 en 61 toegevoegd, waarover in de Nieuwsbrief uitvoerig werd gerapporteerd.

Naast die belangrijke ommezwaai op het vlak van de wetgeving werd naast de OVAM ook een vernieuwde milieu-administratie uitgebouwd. Ook hierover werden de leden van bij het begin

uitgebreid geïnformeerd. Tot op vandaag worden de activiteiten van de diverse overheden (bv. via de jaarverslagen) opgevolgd.

Vanaf 1993 werd in de Nieuwsbrief, naast de evolutie van de wetgeving, ook uitgebreider aandacht besteed aan de leden zelf door middel van korte reportages onder de rubriek "Ontmoetingen". Verder werd voor het eerst een studiereis voor de eigen leden georganiseerd naar stortplaatsen in Nederland en Duitsland.

Met het vijfde werkjaar (1994) werd voor de vereniging een nieuw tijdperk ingeluid. Ten gevolge van wijzigingen binnen de afvalsector (de toenemende trend van recyclage en recuperatie) werd geopteerd om de vereniging te verruimen naar andere bedrijven die actief zijn in de afvalstoffensector. De naam Beroepsvereniging van Stortuitbaters werd dan ook omgevormd tot Beroepsvereniging van West-Vlaamse Deponie-uitbaters en Afvalverwerkers (B.W.D.A.).

In navolging van het succes van de studiereis van 1993 vond in juni 1994 een studiereis plaats naar stortplaatsen en afvalverwerkingsinrichtingen in Frankrijk.

Het Bodemsaneringsdecreet betekende in 1995 opnieuw een belangrijke uitbreiding van de Vlaamse milieuwetgeving. Juridische perikelen zorgden anderzijds voor de vernietiging van Vlare II en kort daarop voor de inwerkingtreding van een nieuwe Vlare II.

De studiereizen naar het buitenland bleken de leden een ruimer inzicht te bieden in wat in Europa gaande was op leefmilieugebied en meer bepaald inzake stortplaatsen. Er werd beslist om de "éénmalige" initiatieven uit 1993 en 1994 om te vormen tot een jaarlijks evenement. Sedert 1993 is er dan ook elk jaar een twee-, drie- of vierdaagse studiereis geweest. Volgende landen werden inmiddels reeds bezocht, sommige reeds verschillende keren: Nederland, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Zweden.

Na twaalf buitenlandse reizen hebben de leden van de Beroepsvereniging van Vlaamse Deponie-uitbaters en Afvalrecyclagebedrijven ongetwijfeld een zeer ruim beeld van wat in de buurlanden inzake leefmilieu aan de hand is.

Door bevoorrechte contacten met collega-bedrijven, met filialen

van de eigen leden en met collega-organisaties hebben de leden van de vereniging een brede visie gekregen op het leefmilieubeleid in Vlaanderen en de ons omringende regio's en landen.

Samenvallend met het tienjarig bestaan werd eind 1999 de "scope" van de vereniging nogmaals uitgebreid en de naam omgevormd tot Beroepsvereniging van Vlaamse Deponie-uitbaters en Afvalverwerkers (B.V.D.A.).

Vooraf een aantal Oost-Vlaamse afvalverwerkers is toegetreten tot de vereniging. Daarmee telt de vereniging op heden een dertigtal leden, waaronder zowat alle grote milieubedrijven in Vlaanderen.

Zonder als beroepsvereniging de individuele ledenbelangen te verdedigen (zoals de beroepsvereniging Febem dat doet) verzamelt de vereniging relevante informatie en wisselt die uit tussen de leden.

Steeds in een geest van "mee-evolueren met wat aan de hand is" werd de vereniging onlangs een laatste keer aangepast. De afkorting B.V.D.A. bleef behouden maar de letter "A" staat niet langer voor "afvalverwerkers" maar voor "afvalrecyclagebedrijven".

Het toenemende belang van de afvalrecyclage ten koste van afvalverwerking wordt ook door de leden van de Beroepsvereniging van Vlaamse Deponie-uitbaters en Afvalrecyclagebedrijven onderkend en onderschreven. De meeste leden van de vereniging zijn overigens voor een belangrijk deel of volledig overgeschakeld op nieuwe afvalrecyclagetechnieken in plaats van de vroegere verwijderingstechnieken. Enkele nieuwe leden zijn overigens puur recyclagebedrijven.

De vzw Beroepsvereniging van Vlaamse Deponie-uitbaters en Afvalrecyclagebedrijven blijft dus een vereniging in beweging die actief voeling houdt met wat leeft in en buiten Vlaanderen en waarvan de leden zo goed mogelijk de beschikbare informatie uitwisselen.

*John Mestdagh, Secretaris BVDA
31 augustus 2004*